

Arkivsak-dok. 201606938-120
Saksbehandler Anne Larsen

Saksgang
Fylkesutvalget

Møtedato
19.09.2017

HØRINGSSVAR - NY FAGSKOLELOV

Forslag til

VEDTAK

Fylkesutvalget støtter disse endringsforslagene

- Unntakshjemmel for å tilby treårig fagskoleutdanning
- Godskriving og fritak for tidligere tilegnet kompetanse
- Utvidelse av styret til å bestå av minst sju medlemmer, hvor minst 2 styremedlemmer skal være tilknyttet relevant arbeidsliv, fortrinnsvis regionalt
- Stemmerett for studenter og ansatte i fagskolens styre
- Tilrettelegging for studentorgan
- Samordning og synliggjøring av opptak
- Fagskolepoeng endres til studiepoeng
- Gradstildeling for studenter
- Vurdering av skikkethet
- Fremleggelse av politiattest
- Rett til foreldrepermisjon og permisjon i forbindelse med fødsel
- Nasjonal vitnemåls- og karakterportal
- Endring i fagskoleloven - tilknytning til samskipnad og evt. deling av studentsamskipnader

Rasmus Olav Vigrestad
Fylkesrådmann

Inge Myklebust
Fylkesopplæringssjef

Bakgrunn:

Kunnskapsdepartementet sendte 28. juni ut forslag om ny lov om fagskoleutdanning og endringer i studentsamskipnadsloven på høring. Forslaget er en oppfølging av *NOU 2014:14 fagskolen - et attraktivt utdanningsvalg*, og *Meld.St.9 (2016-17) Fagfolk for fremtiden*.

Ny lov skal erstatte gjeldene Fagskolelov av 20. juni 2003 nr. 56. I tillegg inneholder høringsnotatet forslag til endring i lov om studentsamskipnader av 14. desember 2007 nr. 116.

[Høringsdokumentene er tilgjengelig på web](#). Høringsfristen er 30. september, og behandles i ledergruppe FOS 12. september, og Fylkesutvalget 19. september.

Ny lov skal settes i verk fra 1. januar 2018.

Regjeringen har kommet langt på vei for at fagskoler skal bli et likeverdig alternativ til universitet og høyskoler, og mot en enhetlig organisering og regulering av all høyere utdanning. Endringene som foreslås i meldingen er i hovedsak i tråd med Regjeringens forslag, med noen få unntak. Blant annet skal fagskoleutdanning benevnes som "høyere yrkesfaglig utdanning". Dette er et tydelig signal om nivå, plassering og kjennetegn på utdanningen.

Saksframstilling:

Kunnskapsdepartementet foreslår at det skal fastsettes en ny lov om fagskoler. Begrunnelsen er at oppfølgingen av Fagskolemeldingen innebærer mange nye lovendringer. I tillegg ser departementet et behov for endringer i språk og struktur i loven.

De viktigste endringsforslagene er:

- Unntakshjemmel for å tilby treårig fagskoleutdanning
- Utvidelse av styret til minst sju medlemmer
- To styremedlemmer skal være knyttet til relevant arbeidsliv, fortrinnsvis regionalt
- Stemmerett for studenter og ansatte i fagskolens styre
- Samordning og synliggjøring av opptak
- Fagskolepoeng endres til studiepoeng

Punkt 8 i høringsforslaget

Unntakshjemmel for å tilby treårig fagskoleutdanning

Både regjering og storting mener at det i enkelte tilfeller kan være ønskelig å utvide fagskoleutdanningen, slik at innhold og omfang tilsvarer tre års utdanning/180 studiepoeng.

Departementet mener det er uheldig at ytre rammer i fagskoleloven skal legge strukturelle hindringer i veien for utvikling av fagskoleutdanning og tilpasning til arbeidslivets behov.

Det understrekes at dette skal skje bare unntaksvis. Vilåårene må si noe om særlige forhold, f.eks internasjonale krav til yrkesutøvelse eller særlige krav til sertifisering eller autorisasjon som må være oppfylt. Evt. søknad om adgang til å gi treårig utdanning skal avgjøres av Kunnskapsdepartementet eller underordnet forvaltningsorgan.

Oppland fylkeskommune:

Det er snakk om en dispensasjonsadgang for fagskoleutdanning som varer i maksimum tre år.

Vi mener at det i noen tilfeller kan være ønskelig å utvide fagskoleutdanningen.

Slik at den kan ha et innhold og omfang som tilsvarer inntil tre års utdanning eller 180 studiepoeng.

Ved for eksempel autorisasjons- og sertifiseringskrav er det nødvendig med en lengre utdanning enn to år.

Da kan fagskolene utvikle tilleggsmoduler innen forskjellige fagområder, noe det absolutt er behov for i arbeidslivet.

Punkt 9 i høringsforslaget

Godskriving og fritak

Universitet og høyskoler har mulighet til å godskrive beståtte emner, fag, eksamener/prøver eller realkompetanse og som gir fritak fra emner/fag i studiet. Et innvilget fritak betyr at fagskolen som gir fritaket, går god for at studenten har kompetanse likeverdig med den som forventes av en ordinær student som har gjennomført og bestått det samme emnet ved fagskolen. Vedtak i saker om godskriving og fritak er å regne som et enkeltvedtak.

Oppland fylkeskommune:

Forslaget om å kunne godskrive fag/emner eller realkompetanse som er likeverdig med det som skal gjennomføres i studiet, er viktig for å anerkjenne både studentenes uformelle og formelle kompetanse.

Punkt 10 i høringsforslaget

Organisering av fagskolen og styrets ansvar

Med bakgrunn i fagskolemeldingen, kommer det forslag om at styrets ansvar og oppgaver tydeliggjøres, og at fagskolestyrene utvides slik at både ansatte, studenter og relevant arbeidsliv er representert i styrene, samt at styret kan tilsette rektor for fagskolen.

Det foreslås at den nye loven skal gi føringer på hva som er styrets ansvar og hva fylkeskommunen som eier kan påvirke.

Det foreslås minst sju medlemmer i styret, og minst to av disse skal ha tilknytning til relevant arbeidsliv, fortrinnsvis med regional tilknytning. I tillegg foreslås det at det innføres stemmerett for studenter og ansatte i fagskolens styre. Forslaget går på å lovfeste denne sammensetningen.

Oppland fylkeskommune:

OFK støtter utvidelse av styret og dets sammensetning.

Punkt 11 i høringsforslaget

Tilrettelegging for studentorgan

Det har vært en premiss i fagskolemeldingen og stortingets behandling av denne at fagskolestudenter skal ha de samme rettighetene som studenter ved universitet og høyskoler.

Det foreslås at styret plikter å sørge for å tilrettelegge for studentorgan, og at bestemmelse tilsvarende universitet og høyskoleloven vedtas i ny fagskolelov. Dette vil gi fagskolen samme plikt som universiteter og høyskoler til å legge til rette for et fungerende studentdemokrati, og at dette samarbeidet formaliseres i en avtale.

Oppland fylkeskommune:

OFK støtter at fagskolen skal legge til rette for et fungerende studentdemokrati.

Punkt 12 i høringsforslaget

Opptak

Departementet mener fagskolene bør ha større grad av samordning for opptak. Gjennom å regulere opptak kan det legges til rette for en styrking av fagskoleutdanningen som en utdanning som faktisk og reelt ligger på et nivå over videregående skole. Med det menes det at grunnlag for fagskolestudier er fullført og bestått videregående opplæring, eller tilsvarende realkompetanse.

Søkerne må oppleve forutsigbarhet og likebehandling i søknadsprosessen.

Opptak på grunnlag av realkompetanse

Det foreslås at opptak på grunnlag av realkompetanse hjemles i loven. Det har tidligere vært at søkeren har måttet vært 19 år. Departementet mener det tar tid å opparbeide seg realkompetanse, og at det settes en grense på 23 år.

Nasjonal samordning

Det er ønskelig med et samordnet opptak (underlagt CERES/"Samordna opptak"), dette mener departementet vil gi fagskolene økt synlighet, gi høyere kvalitet på opptaket, gi bedre statistikk og kunnskap, og mulighet til å analysere søkningen og opptaksresultater. Det må evt. utarbeides en egen hjemmel for dette i fagskoleloven.

Oppland fylkeskommune:

OFK støtter et system som sikrer at studenter reelt har fullført videregående skole før de blir tatt opp som studenter hos fagskolene, blant annet at de er fylt 23 år når de kan realkompetansevurderes.

OFK støtter at fagskolen skal bli en del av "Samordnet opptak".

Punkt 13 i høringsforslaget

Studiepoeng

Det foreslås at det innføres betegnelsen studiepoeng i stedet for fagskolepoeng.

Dette innebærer at det må utarbeides egne regler på hvilket tidspunkt ny betegnelse skal tas i bruk, og det foreslås at studenter som er i et utdanningsbeløp på overgangstidspunktet, får betegnelsen studiepoeng for hele løpet.

Oppland fylkeskommune:

OFK støtter at studentene som går på en fagskole får betegnelsen studiepoeng i stedet for fagskolepoeng.

Departementet ønsker innspill på hvorvidt fagskolene bør pålegges å utstede nytt vitnemål med studiepoeng;

Tidligere studenter som ber om dette, bør få nytt vitnemål, vi ser at dette blir meget ressurskrevende, og da bør kompenseres. Det er viktig at det blir lik praksis for alle fagskoler, det bør utredes hvordan dette skal kunne gjøres på en effektiv og hensiktsmessig måte.

Punkt 14 i høringsforslaget

Gradstildeling

Regjering og Stortinget har gitt sin tilslutning til at en grad bør begrenses til utdanning av et visst omfang. Forslaget går på at den nedre grensen for omfang for "grad" settes ved utdanning normert til 60 studiepoeng. Forslaget er at utdanningen kalles "fagskolekandidat". Andre forslag?

Oppland fylkeskommune:

OFK støtter forslaget om å gi fagskolestudentene en grandstildeling, men er usikre på om begrepet fagskolekandidat er det beste alternativet. Dagens titler f.eks. Fagskoleingeniør og Agrotekniker sier noe om fagretning i tillegg, men OFK mener det er en utfordring hvis alle fagskolestudier skal ha sin egen tittel, det vil da bli vanskelig for arbeidslivet å skjønne hvilket nivå den enkelte utdanning ligger på.

Punkt 15 i høringsforslaget

Vurdering av skikkethet

I forskrift om skikkethet i høyere utdanning er det fastsatt at lengste utestengningsperiode er på 5 år. I fagskoleloven har det ikke vært satt noen øvre grense. (Det følger av fagskoleloven at det er styret som kan vedta at en student er skikket eller ikke. Fattes det et slik vedtak utestenges studenten fra utdanningen.)

Forslaget går ut på at det bær være samsvar mellom utestengning fra fagskoleutdanning og høyere utdanning.

Oppland fylkeskommune:

OFK støtter at det skal være samsvar mellom fagskole og øvrig høyere utdanning når det gjelder utestengningsperiode i forhold til skikkethet.

Punkt 16 i høringsforslaget

Fremleggelse av politiattest

Endringer går på å presisere at også merknader på vedtatt forelegg, i likhet med en dom, kan gi grunnlag for utestenging etter gjeldende lov.

Oppland fylkeskommune:

OFK støtter at merknader om vedtatt forelegg også kan være grunnlag for utestengning fra skolen.

Punkt 17 i høringsforslaget

Rett til foreldrepermisjon og permisjon i forbindelse med fødsel

Her er forslaget at samme regler skal gjelde for fagskolestudenter som andre høyskolestudenter. Å lovfeste rett til permisjon vil gi fagskolestudentene bedre mulighet til å kunne fullføre utdanningen sin, og hindre at de må betale to ganger for samme utdanning.

Oppland fylkeskommune:

OFK støtter at fagskolestudenter skal ha samme mulighet til å søke fødsels- eller foreldrepermisjon, slik at de får bedre muligheter til å fullføre utdanningen sin, og slipper å betale studieavgift 2 ganger for samme studie.

Punkt 18 i høringsforslaget

Nasjonal vitnemåls- og karakterportal

I dag utstedes vitnemål eller karakterutskrift kun på papir, det innebærer at utover å be om å se originale vitnemål er det ikke mulig for utdanningsinstitusjoner eller arbeidsgivere å vite sikkert om dokumentene er ekte.

Forslaget går ut på at Vitnemålsportalen (Nasjonal vitnemåls- og karakterportal) skal omfatte fagskoleutdanning. Dette krever hjemmel i fagskoleloven slik at det kan innhentes informasjon også fra fagskoleutdanningsinstitusjonene.

Oppland fylkeskommune:

OFK støtter at fagskolene også skal benytte Vitnemålsportalen.

Punkt 19 i høringsforslaget

Endring i fagskoleloven/samskipnadsloven - tilknytning til samskipnad

Departementet legger til grunn at fagskolestudenter skal ha et velferdstilbud på studiestedet, og at en studentsamskipnadstilknytning vil styrke fagskolens velferdstilbud og også attraktivitet.

Departementet foreslår ingen plikt til tilknytning til studentsamskipnad, heller ikke for store fagskoler. Departementet mener det i første omgang er mest hensiktsmessig å overlate til fagskolestyret selv å vurdere om deres studenter vil ha behov for, og nytte av, tilknytning til en studentsamskipnad.

Stortinget har imidlertid bedt departementet om å vurdere om fagskoler etter bestemte kriterier bør ha plikt til medlemskap i studentsamskipnad. De ber derfor om innspill på dette allerede nå.

Departementet vil på grunnlag av høringsinstansenes innspill vurdere om det skal lovfestes en slik plikt. Et eventuelt forslag om lovfesting av dette vil bli sendt på alminnelig høring.

Hvis fagskolen ønsker å knytte til seg en studentsamskipnad, vil dette bety en fullverdig tilknytting.

Oppland fylkeskommune:

OFK støtter at det bør lovfestes at fagskolene skal få fullverdig tilknytning til en studentsamskipnad.

Punkt 20 i høringsforslaget

Endring i samskipnadsloven - deling av studentsamskipnader

Det ligger til grunn at hver institusjon skal være knyttet til en studentsamskipnad. Ved sammenslåinger av skoler er det gjort tilsvarende sammenslåinger av samskipnader. Regjeringen mener dagens organisering er hensiktsmessig. Det det som ikke er regulert er deling av samskipnader. Hensikten med punktet er å unngå fremtidig usikkerhet om omstrukturering, derfor er forslaget at tolkning og praktisering av deling av studentsamskipnader slås fast i lov.

Oppland fylkeskommune:

OFK støtter at det studentsamskipnader også slås sammen ved eventuelt sammenslåing av skoler.